

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 20. marts 2024 i ankesag

Sagl.nr. K 051/24

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] 2005

Advokat Jannik Isidor

Kujalleq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 8. februar 2024 (kredsrettens sagl.nr. KS-KUJ-1576/2023).

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået skærpe og ikke under 1 års anbringelse på anstalt, og på vegne af F nedlagt påstand om tortgodtgørelse med 100.000 kr.

T har påstået formildelse, subsidiært stadfæstelse.

I forhold til tortgodtgørelse har T påstået betaling af ikke over 60.000 kr.

Domsmand

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Forklaringer

T har bekræftet oplysningerne om sine personlige forhold som fremgår af dommen og supplerende forklaret, at han er i praktik i Brugsen. Det er gennem Majoriaq. Han arbejder fra kl. 8 til 16 hver dag. Han har ingen kæreste, men har kortvarigt haft en kæreste. Han har ikke gjort sig mange overvejelser om sin fremtid.

Landsrettens begrundelse og resultat

T er dømt for én gang at have manipuleret et 9-årigt barns blottede kønsdele, og dermed voldtægt ved andet seksuelt forhold til et barn under 12 år i medfør af kriminallovens § 77, stk. 2 (dagældende kriminallovs § 77, stk. 1, nr. 3).

Da forholdet blev begået, var T 17 år. Han erkendte straks forholdet, er ikke tidligere foranstaltet, og er i den retspsykiatriske erklæring beskrevet som ganske umoden.

To dommere udtaler

På denne baggrund tiltræder vi foranstaltningen udmålt af kredsretten.

En dommer udtaler

Under hensyn til barnets alder mener jeg, at foranstaltningen skal udmåles til 9 måneders anbringelse i anstalten.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertal, hvorfor kredsrettens dom vedrørende foranstaltning stadfæstes.

Under hensyn til forholdets karakter tager landsretten påstanden om godtgørelse for tort til følge som nedenfor bestemt.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens afgørelse om foranstaltning stadfæstes.

T skal inden 14 dage betale 20.000 kr. i godtgørelse til F.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Nina Fischer Rønde

DOM

afsagt af den 8. februar 2024.

Rettens nr. 1576/2023

Politiet j.nr 5502-97351-00098-23

Anklagemyndigheden
Mod
T
Cpr-nummer [...] 2005

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskriftet er dateret 10. oktober 2023 og modtaget i retten den 17. oktober 2023.

T er tiltalt for overtrædelse af:

Nugældende kriminallovens § 77, stk. 2, jf. dagældende kriminallovens § 77, stk. 1 nr. 3 - voldtægt ved andet seksuelt forhold til barn under 12 år

ved den 30. april 2023 i tidsrummet mellem ca. kl. 14.00 og ca. kl. 15.00 på adressen Qaava B-[...]-[...] i Qaqortoq, at have udsat F, født den [...] 2013, for voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje, idet tiltalte og F lå sammen i en seng, hvor tiltalte afklædte sig selv og F, således at deres kønsdele var blottede, hvorefter tiltalte med fingrene manipulerede F's kønsdel, indtil tiltalte blev forstyrret i sit foretagende, idet V2 åbnede døren til værelset og anråbte tiltalte.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om anbringelse i Anstalt for Domfældte i 6 måneder.

T har erkendt sig skyldig.

T har principalt fremsat påstand om anbringelse i Anstalt for Domfældte i 4 måneder, subsidiært i 6 måneder, hvortil tilbageholdelsestiden skulle fratrækkes.

Anklageren var enig heri, og udtalte, at det også var foreneligt med deres påstand.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af V1 den 24. oktober 2023.

V2's videoforklaring blev ligeledes fremvist den 24. oktober 2023.

Dokumenter

Bilag 30, erklæring vedrørende retsgenetiske undersøgelser, side 2, KT nr. 19:

.....Ifølge fremsender sikret fra: DNA-aftørring af FOU's posterior vagina

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2023-

05498-1, taler imid, at der undersøgte dna restcellefraktionen stammer fra T frem for en tilfældig anden person.

Dna-profilen taler for, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F selv frem for en tilfældig anden person...

Bilag 30, erklæring vedrørende retsgenetiske undersøgelser, side 2, KT nr. 20:

.....Ifølge fremsender sikret fra: DNAaftørring af FOU introitu vagina

Det kan ikke beregnes, hvorvidt dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jf. erklæring C2023-05498-1, taler for eller imod, at en del af det undersøgte dna i sædcellefraktionen stammer fra T på grund af særlige forhold ved dna--profilerne.

Dna-profilen taler for, at en del af det undersøgte i sædcellefraktionen stammer fra F selv.

Dna-profilen taler imod, at det undersøgte dna i restcellefraktionen stammer fra F frem for en tilfældig anden person...

Bilag 30, Erklæring vedrørende retsgenetiske undersøgelser, side 4: KT nr. 9:

.....Ifølge fremsendelser sikret fra: SIGs prøpotium/penis forhud

Dna-profilen for det påviste biologiske spor på ovennævnte prøve, jr. erklæring C2023-05498-1, taler for, at en del af det undersøgte dna stammer fra F. Dna-profilen taler ligeledes for, at en del af det undersøgte dna stammer fra T selv...

Retspsykiatrisk erklæring afgivet den 5. januar 2024, side 12 og 13 under konklusion:

.....Observanden er herefter ikke sindssyg, ligesom han ikke kan antages at have været sindssyg på tidspunktet for det påsigtede forhold, hvor han hverken var påvirket af alkohol, hash eller andre rusmidler. Han er normalt begavet og lider ikke af epilepsi.

Observanden voksede op med sin mor og flere søskende, idet faren døde, da observandens var lille. Moren var tit fraværende for at tjene penge til familien, hvorfor observanden ofte var overladt til sig selv eller blev passet af andre. Observanden fandtes omkring skolestart ikke alderssvarende, men ved senere børnepsykiatrisk vurdering fandtes der ikke tegn på psykisk sygdom. Observanden gik i specialskole og bestod angiveligt 10. klasses afgangseksamen.

Observanden mistede 14 år gammel sin bror, som begik selvmord. Observanden har aldrig været i et længerevarende psykologforløb eller i psykiatrisk behandling.

Observanden har siden 14-årsalderen røget hash enkelte gange, men har herudover ikke haft misbrugsproblemer. Han har under sit ophold i Anstalten i Nuuk talt med psykolog flere gange og er fundet psykisk skrøbelig, garderet og tidvist anspændt og grænseløs.

Ved herværende undersøgelse findes observanden normalt begavet og ikke sindssyg. Han er tidvist anspændt og tydeligt belastet af den verserende sag, som han har svært ved at håndtere følelsesmæssigt. Han beskriver lejlighedsvis diffuse syns- og hørelshallucinationer samt overvågningsforestillinger, som er vanskelige at skelne fra hans konkrete tænkning. Personlighedsmæssigt findes han ganske umoden og præget af en lav psykosetærskel.

Observanden findes ikke at tilhøre den personkreds, som omtales i kriminallovens § 156. Han findes ej heller at udgøre en sådan fare for andre menneskers liv, legeme, helbred eller frihed, at kriminallovens § 161 bør bringes i anvendelse...

Personlige oplysninger

T er ikke tidligere foranstaltet.

T har om sine personlige forhold forklaret, at han nu fyldt 18 år. Tiltalte har ingen kæreste eller børn. Tiltalte er ikke startet på en uddannelse tidligere. Tiltalte har arbejdet hos RAL og var i arbejdsstræning der, som Majoriaq havde arrangeret.

Tiltalte har på tide ikke nogen tanker om uddannelse.

Tiltalte oplyser at han snakket med psykolog, men det er længe siden sidste gang.

Tiltalte har ellers dyrket sport og blandt andet spillet fodbold, selvom han ikke er medlem af en klub.

Under tilbageholdelsen har tiltalte snakket med en psykolog, som han har haft god hjælp af.

Tiltalte blev anholdt den 30. april 2023 og har været tilbageholdt under sagen indtil den 24. oktober 2024.

Om foranstaltningen

Efter retspraksis fastsættes foranstaltningen for overtrædelse af kriminallovens bestemmelser om voldtægt ved andet seksuelt forhold til børn under 12 år som udgangspunkt med en ubetinget anstaltsdom.

Sagen er behandlet indenfor 1 år fra tilbageholdelsesdatoen. Ifølge Politiets dagsbefaling fremgår nr. 11 som er fra 2016, at der i familieforhold, blandt andet at der ved et enkeltstående overgreb i form af anden kønslig omgængelse end samleje kan blandt andet kan stige til 3 måneder.

Ved den nye voldtægtsbestemmelse jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 3 kan det anses, at foranstaltningen kan være større end retspraksis, hvorfor retten, i denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på, at der er en skærpende omstændighed i forhold til forurettede unge alder.

Foranstaltningen fastsættes efter kriminallovens § 146, stk. 1, nr. 2 jf. kriminallovens § 77, stk. 1, nr. 3.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

T idømmes anbringelse i Anstalt for Domfældte 6 måneder.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Johanne Banke Thorup
Kredsdommer

Den 24. oktober 2023 kl. 09.00 holdt Kujalleq Kredsret offentligt retsmøde i retsbygningen. Kredsdommer Johanne Banke Thorup behandlede sagen. [...] og [...] var domsmænd.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 1576/2023

Politiets nr. 5502-97351-00098-23

Anklagemyndigheden
mod
T
cpr-nummer [...] 2005

[...]

Forsvareren oplyste at hans klient ikke ønskede at afgive forklaring.

V1 forklarede at, hun havde anmeldt forholdet, og hun og børnene var kommet ved middagstid. Vidnet var træt og lagde sig i stuen og var faldet i søvn.

Vidnet ringede til V2 selvom hun var i huset, fordi de senere skulle i byen.

Lige pludselig råbte V2 og råbte Ningiu ajortoqarpoq, og det lød som om hun ville have hjælp.

V2 viste sin bedstemor, at F og T havde bukserne nede. Vidnet blev perpleks og kunne ikke rigtig finde til politiet, men heldigvis kom hun i tanker om, at hun havde nummeret til politiet i sin nøglering, hvorefter hun ringede.

Adspurgt forklarede videt, at hun så, at F lå i sengen, og V2 stod ved siden af F, der lå ved sengen. T var gået ind på sit soveværelse.

Adspurgt havde hun ikke lagt mærke til noget tidligere.

Hun ville have at pigerne skulle gå ind på T's værelse, dette havde hun sagt til alle børnebørnene.

Adspurgt har vidnet ikke lagt mærke til F havde ændret sig på et tidspunkt. T er glad for F og plejede at synge "kæleviser" for hende, på grønlandsk "aqassuttarneri".

Pigerne har været hos dem i 4-6 år. Vidnet tager en dag ad gangen idet af i dag, det hele havde været for hende.

Adspurgt gik vidnet ind til T lige efter, og vidnet tog faderens lommekniv fra hans bord og smed den ud ad vinduet, idet hun ville sikre sig, at der ikke skete noget.

Som mor kender du T bedst? Vidnet lagde mærke til at T ikke kunne sige sine søskendes navne ved 3-års alderen, og hun tænkte at han var bagud. De plejede ikke at snakke så meget, men de brugte håndtegn.

T har været til undersøgelser hos psykolog og hans opvækst var mere ”langsommere” end de jævnaldrende, men psykologen havde oplyst, at han nok ville komme over det.

Adspurgt oplyste vidnet, at F var glad og så ikke oprevet ud mere, hun var som hun plejede at være.

Yderligere adspurgt hvad V2 havde fortalt hende, og var kommet op, stod vidnet op, og viste hvad V2 havde vist hende, noget om retning af ”F’s bukser var taget ned, og T havde sin hånd på hans penis.

Den samme dag fandt vidnet trusser på T’s værelse, de lå ved siden af døren inde på hans værelse. Trusserne tilhørte vist F.

[...]

T afgav forklaring om sine personlige forhold:

Er nu fyldt 18 år. Tiltalte har ingen kæreste eller børn. Tiltalte er ikke startet på en uddannelse tidligere. Tiltalte har arbejdet hos RAL og var i arbejdsstræning der, som Majoriaq havde arrangeret.

Tiltalte har på tide ikke nogen tanker om uddannelse.

Tiltalte oplyser at han snakket med psykolog, men det er længe siden sidste gang.

Tiltalte har ellers dyrket sport og blandt andet spillet fodbold, selvom han ikke er medlem af en klub.

Under tilbageholdelsen har tiltalte snakket med en psykolog, som han har haft god hjælp af.

[...]

Sagen udsat.

Retten hævet kl. 12.10

Johanne Banke Thorup